

مدل‌یابی رابطه تعادل عاطفی، هوش اجتماعی با اضطراب سخنرانی: نقش واسطه‌گری انتظار پیامد و برانگیختگی هیجانی در دانشجویان

محمد اسماعیل زاده^۱

صادق نصری^۲

ابوطالب سعادت‌ی شامیر^۳

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۶/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۸/۲۶

چکیده

پژوهش حاضر با هدف مدل‌یابی رابطه تعادل عاطفی، هوش اجتماعی و اضطراب سخنرانی با واسطه‌گری انتظار پیامد و برانگیختگی هیجانی در دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان انجام شد. روش پژوهش همبستگی از نوع معادلات ساختاری بود. جامعه آماری کلیه دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان استان کرمان در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بودند که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای ۷۴۰ نفر انتخاب شدند و به مقیاس‌های اضطراب سخنرانی پال (۱۹۹۶)، تعادل عاطفی بردابورن (۱۹۶۹)، هوش اجتماعی سیلورا و همکاران (۲۰۰۱)، انتظار پیامد بنز و ویتون (۱۹۹۷) و برانگیختگی هیجانی گروس و جان (۲۰۰۳) پاسخ دادند. برای تحلیل داده‌ها از آزمون همبستگی پیرسون و تحلیل مسیر استفاده شد. نتایج نشان داد که تعادل عاطفی و هوش اجتماعی بر اضطراب سخنرانی، انتظار پیامد و برانگیختگی هیجانی اثر مستقیم دارند. انتظار پیامد در رابطه بین تعادل عاطفی و هوش اجتماعی با اضطراب سخنرانی نقش واسطه‌ای ایفا می‌کند. برانگیختگی هیجانی در رابطه بین تعادل عاطفی و هوش اجتماعی با اضطراب سخنرانی نقش واسطه‌ای ایفا می‌کند. می‌توان نتیجه‌گیری کرد اضطراب سخنرانی که یکی از شایع‌ترین اضطراب‌های اجتماعی در بین دانشجویان می‌باشد تحت تاثیر تعادل عاطفی، هوش اجتماعی، انتظار پیامد و برانگیختگی هیجانی است.

کلید واژه‌ها: تعادل عاطفی، هوش اجتماعی، اضطراب سخنرانی، انتظار پیامد، برانگیختگی

هیجانی.

^۱ - دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

^۲ - دانشیار، گروه علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، تهران، ایران (نویسنده مسئول) s.nasri@sr.u.ac.ir

^۳ - استادیار، گروه مشاوره واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

مقدمه

انسان به عنوان موجودی اجتماعی نیازمند برقراری ارتباط اجتماعی است، اما برقراری این ارتباط برای همه به راحتی ممکن نیست و کمبود اعتماد به نفس، ترس از طرد شدن، ارزیابی دیگران، انتقاد و عوامل دیگر سبب می‌شود افراد در موقعیت‌های اجتماعی احساس اضطراب کنند. ترس از صحبت کردن در جمع به عنوان شایع‌ترین نوع اضطراب اجتماعی یک اختلال چند وجهی است و مجموعه‌ای از رویدادهای فیزیولوژیکی، رفتار کلامی و اعمال حرکتی را در بر می‌گیرد (بوپارای^۱ و همکاران، ۲۰۱۳). فرض اصلی افراد مبتلا به اضطراب سخنرانی این است که دیگران انتقاد کننده و آن‌ها را منفی ارزیابی می‌کنند. یکی از ویژگی‌های افراد مضطرب، نگرانی درباره اشتباهات خود است، حتی اگر به گونه‌ای مناسب عمل کنند عملکرد خود را نامناسب ارزیابی می‌کنند. افراد با اختلال اضطراب سخنرانی معمولاً سعی می‌کنند از موقعیت‌هایی که ممکن است در آن ارزیابی شوند، اجتناب کنند (کرینگ و گاردون^۲، ۲۰۱۸). ویژگی‌های متداول همراه اضطراب سخنرانی عبارتند از حساسیت مفرط به انتقاد از سخنرانی، ارزیابی منفی از سخنرانی، یا طرد شدن از طرف شنوندگان؛ اشکال در ابراز خود؛ عزت نفس ضعیف یا احساس حقارت. این افراد ممکن است مهارت‌های اجتماعی ضعیف (تماس چشمی ضعیف، لکنت زبان) یا نشانه‌های قابل مشاهده‌ی اضطراب (دست‌های سرد و مرطوب، رعشه، صدای لرزان) داشته باشند. سخنرانی در حضور دیگران شایع‌ترین موقعیت اضطراب‌آور در افراد دانشگاهی است (دی جونگ^۳ و همکاران، ۲۰۲۱). فردی که دچار اضطراب اجتماعی که نوع شایع آن اضطراب سخنرانی است می‌شود و هیچ‌گونه تمایلی به آغاز ارتباط با دیگران ندارد و با احساسی از ترس و پایداری غیر معمول از هر موقعیت که ممکن است در معرض داوری دیگران قرار بگیرد، اجتناب می‌ورزد. آن دسته از کودکان و بزرگسالان که به طور عادی دچار ترس یا اضطراب سخنرانی هستند کمترین تمایلی برای حضور در موقعیت‌های اجتماعی و ارتباط با دیگران ندارند، چرا که همه موقعیت‌های اجتماعی و تعامل بین فردی را صحنه‌های ارزیابی و انتقاد تلقی می‌کنند (گربوز و کاباروگلو^۴، ۲۰۲۱).

عوامل مختلفی می‌تواند ایجاد اضطراب سخنرانی را در افراد ایجاد کند که از جمله این عوامل می‌توان به تعادل عاطفی اشاره کرد. طبق مطالعات نداشتن تعادل عاطفی نقش مهمی در بروز

1 . Boparai

2 . Kring & Gordon

3 . De Jong

4 . Gurbuz & Cabaroglu

اضطراب اجتماعی به ویژه اضطراب سخنرانی در بین نوجوانان و جوانان دارد. به نظر می‌رسد یکی از مشکلات احتمالی افرادی که دچار اضطراب سخنرانی می‌شوند، ضعف آنها در تعادل عاطفی است (همپل^۱ و همکاران، ۲۰۱۱). منظور از تعادل عاطفی، تکامل فرد در روابط اجتماعی است به طوری که بتواند با افراد جامعه هماهنگ و سازگار باشد. تعادل عاطفی نقش تعیین کننده‌ای را در سلامت روانشناختی فرد ایفاء می‌نماید و باعث بهبود توانایی فرد در برقراری روابط سازنده با دیگران می‌شود و ابراز عواطف بطور منطقی و سازنده در موقعیت‌های مختلف زندگی فردی و اجتماعی می‌شود، توانایی کنترل عواطف را در موقعیت‌های هیجانی افزایش می‌دهد. تعادل عاطفی می‌تواند باعث کاهش روحیه پرخاشگری و سطله‌جویی و یا وابستگی افراطی شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد تعادل عاطفی در کنترل استرس و اضطراب از جمله اضطراب اجتماعی مؤثر و منبع مهم انگیزش، قدرت شخصی، کنترل هیجانان و عواطف و اضطراب بشمار می‌آید (ویلکس^۲ و همکاران، ۲۰۲۰).

از جمله عوامل تاثیر گذار بر اضطراب اجتماعی، هوش اجتماعی است. از طرفی دیگر درصد قابل توجهی از افراد جامعه در مورد نحوه برقراری رابطه با یکدیگر دچار مشکل هستند. هوش اجتماعی به عنوان یک توانایی ضروری برای ارتباط، درک و تعامل مؤثر با دیگران تعریف می‌شود. تعجبی ندارد که خیلی از افراد به سادگی تسلیم می‌شوند و در دام مشکلات و گرفتاری‌ها می‌افتند و به اعمال خلاف روی می‌آورند. برای افرادی که می‌خواهند رابطه‌ای سازنده با افراد جامعه داشته باشند، داشتن هوش اجتماعی ضروری است (نریمانی، پرزور و بشرپور، ۱۳۹۴). دو مکتب مجزا به هوش اجتماعی می‌پردازند: نخست مکتب روان شناسی است که هوش اجتماعی را یک توانمندی می‌داند و دومین مکتب آن را از حوزه اختصاصی روان شناسی خارج کرده و وارد حوزه علوم اجتماعی و سازمانی کرده است. با ظهور عصر اطلاعات و ارتقاء ارزشمندی ارتباطات انسانی و همچنین بروز موقعیت‌های استراتژیک سازمانی، نظریه هوش اجتماعی توجه چشمگیری را به خود جلب کرده است. هوش اجتماعی، اصطلاح فراگیری است که مجموعه گسترده‌ای از مهارت‌ها و خصوصیات فردی را در بر گرفته و معمولاً به آن دسته از مهارت‌های درون فردی و بین فردی اطلاق می‌گردد که فراتر از حوزه مشخصی از دانش‌های پیشین، چون هوش بهر و مهارت‌های فنی یا حرفه‌ای است، هوش اجتماعی نقش تعیین کننده‌ای در برانگیختگی هیجانی دارد (آقایار و شریفی، ۱۳۹۸).

1 . Hampel

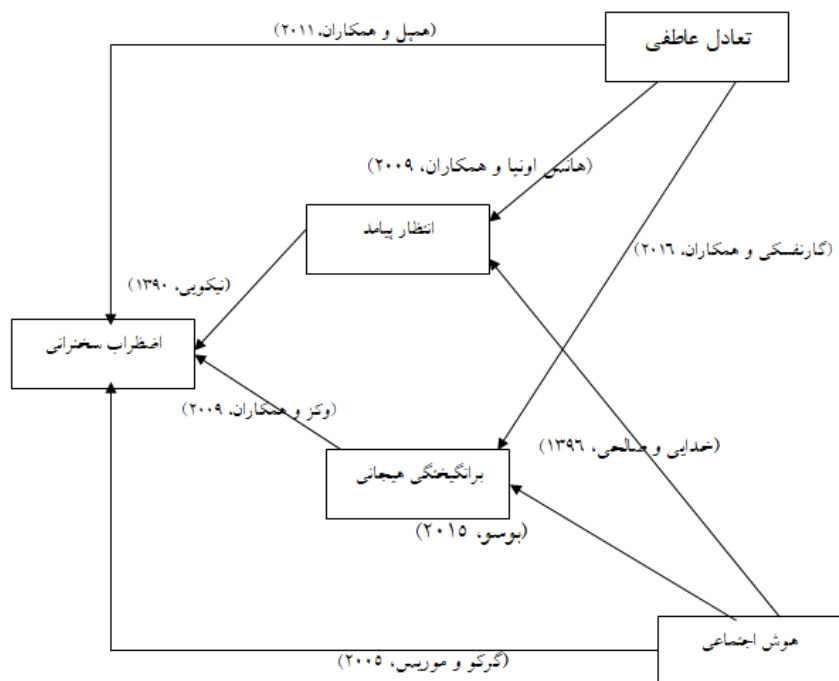
2 . Veilleux

از عوامل دیگری که می‌تواند اضطراب سخنرانی را تحت تأثیر قرار دهد انتظار پیامد است. انتظار پیامد مفهومی است که به باورها یا قضاوت‌های فرد به توانایی‌های خود در انجام وظایف و مسئولیت‌ها اشاره دارد. انتظار پیامد، بر انتخاب رفتار، تلاش و پشتکار و پیگیری اهداف مؤثر است و نحوه‌ی مواجهه با موانع و چالش‌ها را تعیین می‌کند. انتظار پیامد، عاملی مهم در نظام سازنده‌ی شایستگی انسان است. انجام وظایف توسط افراد مختلف با مهارت‌های مشابه در موقعیتهای متفاوت به صورت ضعیف، متوسط و یا قوی و یا توسط یک فرد در شرایط متفاوت به تغییرات انتظار پیامد آنان وابسته است. مهارت‌ها می‌توانند به آسانی تحت تأثیر خود شکی یا خود تردیدی قرار گیرند، در نتیجه حتی افراد خیلی مستعد در شرایطی که باور ضعیفی نسبت به خود داشته باشند، از توانایی‌های خود استفاده کمتری می‌کنند. به همین دلیل، احساس خودکارآمدی، افراد را قادر می‌سازد تا با استفاده از مهارت‌ها در برخورد با موانع، کارهای فوق‌العاده‌ای انجام دهند. بنابراین، انتظار پیامد درک شده عاملی مهم برای انجام موفقیت‌آمیز عملکرد و مهارت‌های اساسی لازم برای انجام آن است (گراوند و قبادیان، ۱۴۰۰). انتظار پیامد، توان سازنده‌ای است که بدان وسیله، مهارت‌های شناختی، اجتماعی، عاطفی و رفتاری انسان برای تحقق اهداف مختلف، به گونه‌ای اثربخش ساماندهی می‌شود. به نظر وی داشتن دانش، مهارت‌ها و دستاوردهای قبلی افراد، پیش‌بینی‌کننده‌های مناسبی برای عملکرد آینده افراد نیستند، بلکه باور انسان در باره توانایی‌های خود در انجام آنها بر چگونگی عملکرد خویش مؤثر است. بین داشتن مهارت‌های مختلف با توان ترکیب آن‌ها به روش‌های مناسب برای انجام وظایف در شرایط گوناگون، تفاوت آشکار وجود دارد. "افراد کاملاً می‌دانند که باید چه وظایفی را انجام دهند و مهارت‌های لازم برای انجام آن وظایف را نیز دارند، اما اغلب در اجرای مناسب مهارت‌ها موفق نیستند" (سیکر، ۲۰۲۰).

برانگیختگی هیجانی از دیگر متغیرهای مرتبط با اضطراب سخنرانی است. برانگیختگی به حالت تهییج، توجه یا گوش‌به‌زنگ بودن اشاره می‌کند. منابع اولیه برانگیختگی گیرنده‌های دور هستند، مانند اندام‌های شنوایی و بینایی، اما منابع دیگر تحریک از جمله فعالیت مغز نیز می‌تواند منجر به برانگیختگی شود. برانگیختگی هیجانی شامل هر استراتژی مقابله‌ای است که افراد، هنگام مواجهه با هیجانات شدید استفاده می‌کنند. برانگیختگی هیجانی، به توانایی فهم هیجانات، تعدیل تجربه‌ی هیجانی و ابراز هیجانات اشاره دارد و شامل همه راهبردهای آگاهانه و غیرآگاهانه‌ای می‌شود که

برای افزایش، حفظ و کاهش مؤلفه‌های هیجانی، رفتاری و شناختی یک پاسخ هیجانی به کار برده می‌شود و به توانایی فهم هیجانات، تعدیل تجربه و ابراز هیجانات اشاره دارد (نریمانی و همکاران، ۱۳۹۴). برانگیختگی نیز مانند بی‌توجهی در افراد و موقعیت‌های مختلف تغییر می‌کند. عوامل زیادی می‌توانند در برانگیختگی نقش داشته باشند که از جمله آنها می‌توان به تعادل عاطفی و هوش هیجانی اشاره کرد. با توجه به تاثیر گسترده برانگیختگی هیجانی در جنبه‌های مختلف رفتار، اضطراب سخنرانی در افراد دارای برانگیختگی هیجانی پایین، کمتر دیده می‌شود و برعکس اضطراب سخنرانی در افراد دارای برانگیختگی هیجانی بالا، بیشتر دیده می‌شود. بنابراین برانگیختگی هیجانی عاملی تعیین کننده در اضطراب سخنرانی محسوب می‌شود (جوادی، فتحی و محمدی، ۱۳۹۵).

با توجه به این که سخنوری و توانایی صحبت کردن در جمع از مهارت‌های مورد نیاز برای دانشجوی معلمان که شغل آینده آنها معلمی خواهد بود محسوب می‌شود، برای موفقیت در این شغل توانایی سخنوری جزء اصول اولیه محسوب می‌شود. اضطراب سخنرانی می‌تواند سخنرانی را در کلاس و هر جمع دیگری تحت تاثیر قرار دهد و اگر معلم نتواند مفاهیم و مطالب را به دانش آموزان انتقال دهد در نتیجه در انتقال مطالب درسی و تربیتی با مشکل مواجه می‌شود. بنابراین ضرورت دارد به ریشه‌ها و عوامل موثر بر اضطراب سخنرانی پرداخته شود و طبق مطالبی که بیان شد عوامل زیادی بر اضطراب سخنرانی تاثیر دارند، از جمله این عوامل تعادل عاطفی، هوش اجتماعی، انتظار پیامد و برانگیختگی هیجانی می‌باشند. براساس پیشنه بررسی شده بخصوص در داخل کشور میزان تاثیر همزمان این عوامل و نوع روابطی که ممکن است هر کدام از این عوامل با اضطراب سخنرانی داشته باشند، پرداخته نشده است و تحقیق حاضر با هدف بررسی رابطه تعادل عاطفی، هوش اجتماعی با اضطراب سخنرانی با در نظر گرفتن نقش میانجی انتظار پیامد و برانگیختگی هیجانی در دانشجویان انجام شده است تا به این سوال پاسخ دهد که آیا مدل مفروض رابطه تعادل عاطفی، هوش اجتماعی و اضطراب سخنرانی با واسطه‌گری انتظار پیامد و برانگیختگی هیجانی در دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان از برآزش مناسب برخوردار است؟

شکل ۱- مدل مفهومی تحقیق

پیشینه پژوهش

اسماعیل زاده، نصری و سعادت (۱۴۰۱)، در مطالعه خود نشان دادند که تعادل عاطفی و هوش اجتماعی با اضطراب سخنرانی رابطه منفی و معنادار داشتند. نورزاد (۱۳۹۸) در تحقیقی نشان داده است که هر چقدر هوش هیجانی دانشجویان بیشتر باشد کمتر دچار اضطراب سخنرانی می‌شوند و براحتی می‌توانند در گروه‌های رسمی و غیر رسمی از طریق صحبت کردن ابراز وجود کنند و نظرات خود را ارائه دهند. سیفوری (۱۳۹۷) تحقیقی با هدف بررسی تاثیر هوش اجتماعی در کاهش اضطراب سخنرانی دانشجویان ترم دو و سوم مقطع کارشناسی دانشگاه آزاد یزد انجام داده است. نتایج حاصل از این تحقیق نشان داده است که هوش اجتماعی بر کاهش اضطراب سخنرانی دانشجویان ترم دو و سوم مقطع کارشناسی دانشگاه آزاد یزد تاثیر معنی داری داشته است.

تای^۱ و همکاران (۲۰۲۲)، در پژوهش خود نشان دادند که انتظار پیامد با اضطراب، خودکارآمدی و عملکرد تحصیلی دانشجویان ارتباط دارد.

جنیفر^۲ و همکاران (۲۰۱۹) تحقیق با هدف بررسی تاثیر تعادل عاطفی بر برانگیختگی انجام داده‌اند. نتایج تحقیق نشان داد تعادل عاطفی بالا با برانگیختگی هیجانی کمتر همراه بوده است و تعادل عاطفی پایین با برانگیختگی هیجانی بالاتر همراه بوده است.

نتایج پژوهش دینگرا، مانهاس و تاکور^۳ (۲۰۱۹) که به بررسی رابطه بین هوش اجتماعی و برانگیختگی پرداخته است، نشان داد که برانگیختگی رابطه معنی‌دار و مثبت با هوش درونی، هوش بین فردی، سازگاری، مدیریت استرس و هوش هیجانی دارد.

گارفنسکی، کرایج و اسپینوون^۴ (۲۰۱۶) در پژوهشی دریافتند که رابطه‌ی روشنی بین تجربه حوادث منفی، برانگیختگی هیجانی و آسیب‌های روانی و تعادل عاطفی وجود دارد. نتایج پژوهش آن‌ها نشان داد که برانگیختگی هیجانی روی تجربه‌ی هر فرد که از حوادث منفی زندگی تاثیر می‌گذارد. و افرادی که از تعادل عاطفی بالاتری برخوردارند از نظر کنترل هیجانی هم در وضعیت مناسب تری قرار دارند.

یولوتاس و اومراقل^۵ (۲۰۱۶) در پژوهشی که با عنوان بررسی روابط انتظار پیامد، سلامت روانشناختی و آمادگی برانگیختگی بر کودکان ۶ ساله ترکیه‌ای انجام داد به این نتیجه رسید که بین انتظار پیامد و آمادگی برانگیختگی رابطه معنی‌دار وجود دارد.

سیریوس و هیرچ^۶ (۲۰۱۵) تحقیقی با هدف بررسی تاثیر ویژگی‌های شخصیتی پنجگانه بر تعادل عاطفی و رفتارهای سلامت محور با نقش واسطه‌ای تنظیم هیجانی انجام داده‌اند. این تحقیق بصورت همبستگی انجام شده و نمونه‌اماری آن ۳۳۰ دانش‌آموز دوره ابتدایی بوده است. نتایج تحقیق نشان داده است تعادل عاطفی و رفتارهای سلامت محور تحت تاثیر ویژگی‌های شخصیتی هستند و افراد روان رنجور تعادل عاطفی و رفتارهای سلامت محور کمتری دارند. همچنین براساس نتایج این تحقیق کنترل هیجانی بر تعادل عاطفی و رفتارهای سلامت محور تاثیر گذار هستند.

1 . Tai

2 . Jennifer

3 . Dhingra, Manhas & Thakur

4 . Garnefski, Kraaij & Spinhoven

5 . Yolots & Omerchel

6 . Sirois & Hirsch

روش پژوهش

این پژوهش همبستگی از نوع معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان استان کرمان در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ به تعداد ۲۲۰۰ نفر بودند که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای از رشته‌های تحصیلی مختلف ۷۴۰ نفر انتخاب شدند (حجم نمونه این تحقیق براساس محاسبه به ازای هر متغیر آشکار در معادلات ساختاری ۱۰ نفر می‌باشد و با توجه به این که تعداد متغیرهای آشکار (تعداد سوالات) این تحقیق ۷۴ متغیر می‌باشد بنابراین حجم نمونه تحقیق حاضر ۷۴۰ نفر بوده است) و به مقیاس‌های اضطراب سخنرانی، تعادل عاطفی، هوش اجتماعی، انتظار پیامد و برانگیختگی هیجانی پاسخ دادند. برای تحلیل داده‌ها از آزمون همبستگی پیرسون و معادلات ساختاری استفاده شد.

پرسشنامه‌های مورد استفاده در پژوهش حاضر عبارت بودند از:

۱- پرسشنامه اضطراب سخنرانی: این مقیاس توسط پال^۱ در سال ۱۹۹۶، درباره اضطراب سخنرانی‌ارایه شد، که دارای ۳۰ ماده که ۱۵ ماده آن در رابطه با برداشت‌های منفی (احساس یا فکر) و ۱۵ ماده آن درباره برداشت‌های مثبت اوست. این مقیاس می‌تواند به دو صورت فردی و گروهی مورد استفاده قرار گیرد و محدودیت زمانی برای پاسخگویی به آن وجود ندارد. نمره کم در این مقیاس نشان دهنده اعتماد به نفس زیاد و جستجوی فرصتی برای ایراد سخنرانی و نمره زیاد بیانگر کمبود اعتماد به نفس و شناخت‌های منفی درباره سخنرانی و گریزان بودن از چنین موقعیت‌هایی است. برای نمره گذاری هریک از جملات مقیاس بر اساس پاسخ داده شده، نمره صفر یا یک تعلق می‌گیرد. موادی که اعتماد به نفس را نشان می‌دهند و برای گرفتن نمره یک، آزمودنی باید آنها را تکذیب کند عبارتند از: ۳۰-۲۷-۲۳-۲۲-۲۱-۱۷-۱۶-۱۴-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۶-۴-۱ و مواردی که نشانه عدم اعتماد به نفس‌اند و برای گرفتن نمره یک، آزمودنی باید آنها را تأیید کند عبارتند از: ۲۹-۲۸-۲۶-۲۵-۲۴-۲۰-۱۹-۱۸-۱۵-۱۳-۸-۷-۵-۳-۲. سازندگان روایی سازه ای این پرسشنامه را مناسب ذکر کرده‌اند به طوری که دو عامل آن ۵۰/۸۰ درصد واریانس کل اضطراب سخنرانی را تبیین می‌کرده‌اند. این پرسشنامه در ایران هنجار یابی و روایی سازه‌ای پرسشنامه در بین دانشجویان مناسب و قابل قبول می‌باشد. ضریب اعتبار کل مقیاس را ۰/۹۳ ذکر کرده است (جوادی و همکاران، ۱۳۹۵).

۲- پرسشنامه تعادل عاطفی: این پرسشنامه توسط برادبورن^۱ در سال ۱۹۶۹ ساخته شده است. مقیاس شامل ۱۰ سؤال و ۲ مؤلفه عاطفه مثبت (سوالات ۱، ۳، ۵، ۷ و ۹) و عاطفه منفی (سوالات ۲، ۴، ۶ و ۱۰) است که سوالات به صورت بلی (۱) و خیر (۰) پاسخ داده می‌شوند. سازنده مقیاس پایایی آزمون و بازآزمون این مقیاس را برای عاطفه مثبت، عاطفه منفی و تعادل عاطفی به ترتیب ۰،۸۳، ۰،۸۱ و ۰،۷۶ به دست آورد. همچنین پایایی همسانی درونی عاطفه مثبت در دامنه ای بین ۰،۵۵ و ۰،۷۳ و برای عاطفه منفی نمراتی بین دامنه ی ۰،۶۱ و ۰،۷۳ گزارش کرده است (برادبورن، ۱۹۶۹). در ایران روایی این پرسشنامه را ۰/۷۳ ذکر کرده اند.

۳- پرسشنامه هوش اجتماعی: پرسشنامه هوش اجتماعی توسط سیلورا و همکاران در سال ۲۰۰۱ طراحی شده است. این پرسشنامه شامل ۲۱ سؤال و ۳ مؤلفه "پردازش اطلاعات اجتماعی، آگاهی‌های اجتماعی، مهارت‌های اجتماعی" است. سوالات به صورت ۷ درجه ای نمره گذاری می‌شود و برای سوالات ۱-۳-۶-۷-۹-۱۰-۱۴-۱۷-۱۸-۱۹-۲۰ گزینه‌های کاملاً مخالفم، مخالفم، تاحدی مخالفم، نظری ندارم، تاحدی موافقم، موافقم، کاملاً موافقم) به ترتیب نمرات ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷ منظور شده است و بقیه گویه‌ها به صورت بر عکس نمره‌گذاری می‌شود. حداقل نمره برابر ۲۱ و بیشترین نمره ۱۴۷ است. سازندگان مقیاس روایی پرسشنامه ۰/۸۵ و ضریب پایایی به روش آلفای کرونباخ ۰/۹۱ گزارش شده است. در ایران ضریب پایایی پرسشنامه با روش آلفای کرونباخ محاسبه شده که براساس آن ضریب پایایی پردازش اطلاعات اجتماعی، آگاهی‌های اجتماعی، مهارت‌های اجتماعی به ترتیب ۰/۶۴، ۰/۶۶ و ۰/۷۴ و ضریب پایایی کل آن ۰/۸۳ بدست آمد (رضایی و خلیل‌زاده، ۱۳۸۹).

۴- پرسشنامه برانگیختگی هیجانی: پرسشنامه تنظیم هیجان گروس و جان (۲۰۰۳) شامل ۱۰ سؤال و دو زیرمقیاس ارزیابی مجدد (سوال‌های ۱، ۳، ۵، ۷، ۸، ۱۰) و بازداری هیجانی (سوال‌های ۲، ۴، ۶، ۹) است. سوالات با مقیاس ۷ درجه ای لیکرت از کاملاً مخالفم (با نمره ۱) تا کاملاً موافقم (با نمره ۷) پاسخ دادند. دامنه نمرات در این مقیاس از ۱۰ تا ۷۰ است. همبستگی درونی برای ارزیابی مجدد ۰/۷۹ و سرکوبی ۰/۷۳ گزارش شده است. در ایران مقیاس ترجمه و هنجاریابی شد و ضریب الفای کرونباخ را برای خرده مقیاس‌های ارزیابی مجدد ۰/۷۱ و بازداری هیجانی ۰/۸۱ گزارش شد (شهیم، ۱۳۸۰).

۵- پرسشنامه انتظار پیامد: این پرسشنامه توسط بنز و ویتون^۱ در سال ۱۹۹۷ طراحی شد. دارای ۸ سوال است که انتظار فرد از آثار و پیامد رفتارش را در دو بعد انتظار دریافت پاداش و انتظار کسب موفقیت می‌سنجد. نمره گذاری بر اساس طیف لیکرت ۵ درجه‌ای (کاملاً مخالفم ۱، مخالفم ۲، نه موافقم نه مخالفم ۳، مخالفم ۴ و موافقم ۵) است. سوالات ۲، ۴ و ۷ بصورت معکوس نمره گذاری می‌شود. سازندگان روایی محتوایی پرسشنامه را مناسب و پایایی آن را با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۲ گزارش کرده‌اند. در ایران روایی این پرسشنامه با روش تحلیل عاملی مناسب بطوری که این پرسشنامه ۰/۶۷ واریانس انتظار پیامد را بایک عامل تبیین می‌کند و پایایی آن را به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۴ گزارش کرده‌اند. در تحقیق حاضر ضریب پایایی این پرسشنامه با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۳ بدست آمد.

یافته‌ها

از بین نمونه‌های مورد بررسی ۴۱۳ نفر (۵۴/۴۹٪) مرد و ۳۴۵ نفر (۴۵/۵۱٪) زن بودند. سن ۲۲۱ نفر (۲۹/۱۶٪) کمتر از ۲۰ سال و ۵۳۷ نفر (۷۰/۸۴٪) بین ۲۰ تا ۲۵ سال؛ مقطع تحصیلی ۴۳ نفر (۵/۶۷٪) کاردانی و ۷۱۵ نفر (۹۴/۳۳٪) کارشناسی بودند. رشته تحصیلی ۷۲ نفر (۹/۵٪) مشاوره، ۵۳۱ نفر (۷۰/۱٪) علوم تربیتی، ۴۸ نفر (۶/۳٪) تربیت بدنی و ۱۰۷ نفر (۱۴/۱٪) سایر رشته‌ها بود.

جدول ۱- آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی	کمترین	بیشترین
اضطراب سخنرانی	۵۵/۸۵	۱۶/۱۹	۰/۱۴۶	-۰/۴۶۴	۲۳	۱۰۸
تعادل عاطفی	۳۵/۲۳	۸/۸۴	-۰/۲۹	۰/۵۱۲	۱۲	۵۰
هوش اجتماعی	۷۴/۹۷	۹/۲۱	۰/۴۰۷	-۰/۰۶۴	۵۳	۱۰۴
انتظار پیامد	۲۵/۸۰	۶/۰۴	۰/۰۲۳	-۰/۴۱۸	۱۰	۴۰
برانگیختگی هیجانی	۳۲/۰۵	۷/۵۸	-۰/۲۰۷	-۰/۰۲۲	۱۲	۵۴

جدول ۲- ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

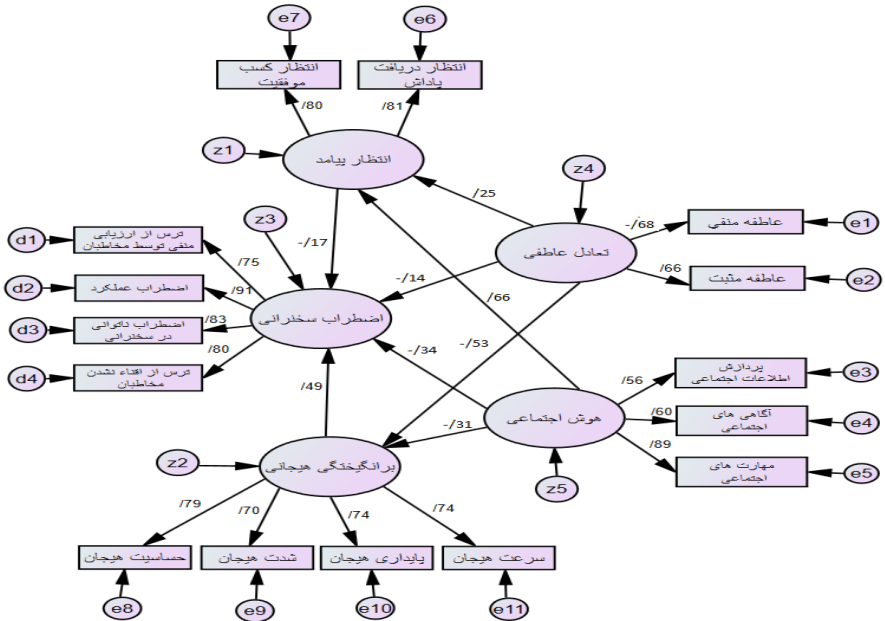
متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵
اضطراب سخنرانی	۱				
تعادل عاطفی	$-.414^{**}$	۱			
هوش اجتماعی	$-.446^{**}$	$.515^{**}$	۱		
انتظار پیامد	$-.304^{**}$	$.288^{**}$	$.495^{**}$	۱	
برانگیختگی هیجانی	$.601^{**}$	$.464^{**}$	$-.365^{**}$	$.231^{**}$	۱

بر اساس جدول ۲ نتایج ماتریس همبستگی آزمون پیرسون نشان می‌دهد بین متغیرهای تحقیق رابطه

معنی‌داری وجود دارد.

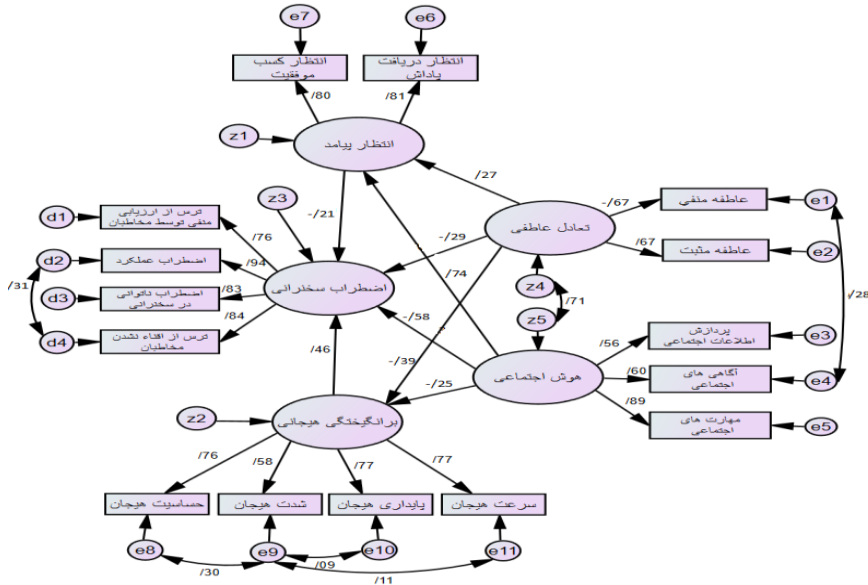
برازش مدل مفهومی تحقیق

برازش الگوی اولیه بر اساس شاخص‌های برازندگی مورد استفاده در این مطالعه در جدول ۳ گزارش شده است و مقادیر بعضی از شاخص‌های برازندگی الگوی اولیه حاکی از آن بود که الگوی پیشنهادی به اصلاحات و بهبود نیاز دارد، برای این منظور با توجه به شاخص‌های اصلاحی (MI) مسیرهایی که معنی‌دار نبودند حذف و مسیرههای کواریانس پیشنهادی (شکل ۳) به مدل اضافه گردید. پس از اعمال تغییرات، نتایج شاخص‌های برازندگی آن در جدول ۳ آورده شده است. همانگونه که مندرجات جدول ۲ نشان می‌دهد با اضافه کردن مسیرههای شاخص‌های اصلاحی (MI) پیشنهادی، الگو بهبود یافته و شاخص‌های برازندگی الگوی نهایی مورد قبول می‌باشد.

شکل ۲- الگوی تدوین شده رابطه تعادل عاطفی، هوش اجتماعی و اضطراب سخنرانی با میانجی گری انتظار

پیامد و برانگیختگی هیجانی در دانشجو معلمان

شکل ۳- الگوی اصلاح شده مدلی رابطه تعادل عاطفی، هوش اجتماعی و اضطراب سخنرانی با میانجی گری انتظار

انتظار پیامد و برانگیختگی هیجانی در دانشجو معلمان

جدول ۳ - شاخص‌های برازندگی برای الگوهای تدوین شده و الگوی نهایی.

X2	Df	X2/Df	NPAR	GFI	IFI	TLI	CFI	RMSEA	شاخص‌های- برازندگی الگو
۹۹۵/۸۳۶	۸۴	۱۱/۸۵	۳۶	۰/۸۴۳	۰/۸۴۸	۰/۸۱۰	۰/۸۴۸	۰/۱۲	مدل تدوین شده
۳۷۰/۴۰	۷۸	۴/۷۵	۴۲	۰/۹۲۴	۰/۹۳۴	۰/۹۰۷	۰/۹۳۴	۰/۰۷۸	مدل اصلاحی (نهایی)
۶۰۸۸/۹۹	۱۰۵	۵۷/۹۹	۱۵	۰/۳۲۰	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۲۷۴	مدل استقلال

با توجه به مقادیر شاخص‌های برازش الگوی نهایی (الگوی تدوین شده) و مرز مقادیر قابل قبول در جدول ۳، می‌توان گفت که مدل ارائه شده در این تحقیق مورد قبول می‌باشد. ضرایب رگرسیونی مدل نشان می‌دهد که متغیرهای ذکر شده بخوبی رابطه تعادل عاطفی، هوش اجتماعی و اضطراب سخنرانی با میانجی‌گری انتظار پیامد و برانگیختگی هیجانی در دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان را تبیین می‌کند. وجود کای اسکوتر غیر معنادار ($CMIN=370/40$) و سطح معناداری ($P=0/001$) نتیجه‌ای مطلوب را به نمایش می‌گذارد. علاوه بر این با توجه به اینکه درجه آزادی ($Df=78$) مدل برازش شده از صفر دور و به درجه آزادی مدل استقلال (۱۰۵) نزدیک می‌شود باید تلقی مطلوبی از مدل داشت. تعداد پارامترهای آزاد برای مدل تدوین شده ($NPAR=42$) نشان می‌دهد در تدوین مدل به راحتی به هزینه کردن درجات آزادی پرداخته نشده است و این وضعیت قابل قبول است. در مورد شاخص‌های نسبی نیز باید گفت در این جدول مقدار کای اسکوتر نسبی ($CMIN/DF=4/75$) از وضعیتی قابل قبول برای مدل حکایت دارد. همچنین مقدار $0/078$ شاخص ریشه دوم میانگین مربعات باقیمانده (RMSEA) برای مدل عاملی تدوین شده حاکی از قابل قبول بودن مدل است. از آنجایی که مقادیر شاخص برازش توکر-لوئیس ($TLI=0/907$) و شاخص برازش تطبیقی ($CFI=0/934$) نزدیک $0/90$ است، لذا براساس این شاخص‌ها، مدل تدوین شده قابل قبول تلقی می‌گردد. شاخص نیکویی برازش (GFI)، برابر با $0/924$ و مقدار شاخص برازش افزایشی (IFI) برابر با $0/934$ می‌باشد که هر دو مقادیری قابل قبول را نشان می‌دهند. مقادیر شاخص‌های کلی برازش که در جدول فوق آمده، نشان می‌دهد مدل اندازه‌گیری این پژوهش کاملاً از وضعیت قابل قبولی برخوردار است.

جدول ۴- ضرایب مسیرهای مستقیم در الگوی نهایی

P	CR	S.E.	Estimate	R ²	β	مسیر
			ate			
۰/۰۲۶	-۲/۲۲	۰/۰۷۸	۰/۱۷۳	۰/۰۸۴	-۰/۲۹	تعادل عاطفی ← اضطراب سخنرانی
۰/۰۰۱	-۴/۹۰	۰/۲۲۲	-۱/۰۹	۰/۳۴	-۰/۵۸	هوش اجتماعی ← اضطراب سخنرانی
۰/۰۲۸	-۲/۱۱	۰/۰۹۲	-۰/۱۹۴	۰/۰۴	-۰/۲۱	انتظار پیامد ← اضطراب سخنرانی
۰/۰۰۱	۹/۸۹	۰/۱۴	۱/۳۸	۰/۲۱	۰/۴۶	برانگیختگی هیجانی ← اضطراب سخنرانی
۰/۰۲۲	-۲/۳۲	۰/۰۵	۰/۱۱۶	۰/۰۷۳	۰/۲۷	تعادل عاطفی ← انتظار پیامد
۰/۰۰۱	-۸/۸۸	۰/۱۱۵	-۱/۰۲	۰/۵۵	۰/۷۴	هوش اجتماعی ← انتظار پیامد
۰/۰۰۱	-۶/۰۵	۰/۰۷۵	-۰/۴۵۳	۰/۱۵	-۰/۳۹	تعادل عاطفی ← برانگیختگی هیجانی
۰/۰۲۷	-۲/۱۴	۰/۰۳۴	۰/۰۷۷	۰/۰۶۲	-۰/۲۵	هوش اجتماعی ← برانگیختگی هیجانی

طبق جدول ۴ نتایج بدست آمده از آزمون مدل نشان می‌دهد که ضریب رگرسیون بین تعادل عاطفی، هوش اجتماعی، انتظار پیامد و برانگیختگی هیجانی با اضطراب سخنرانی به ترتیب -۰/۲۹، -۰/۵۸، -۰/۲۱ و ۰/۴۶ با معنی داری ۰/۰۰۱ است. در نتیجه بین تعادل عاطفی، هوش اجتماعی، انتظار پیامد و برانگیختگی هیجانی با اضطراب سخنرانی رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. ضریب رگرسیون بین تعادل عاطفی و هوش اجتماعی با انتظار پیامد به ترتیب ۰/۲۷ و ۰/۷۴ با معنی داری ۰/۰۰۱ است و در نتیجه بین تعادل عاطفی و هوش اجتماعی با انتظار پیامد رابطه معنی داری وجود دارد. ضریب رگرسیون بین تعادل عاطفی و هوش اجتماعی با برانگیختگی هیجانی به ترتیب -۰/۳۹ و -۰/۲۵ با معنی داری ۰/۰۰۱ است و در نتیجه بین تعادل عاطفی و هوش اجتماعی با برانگیختگی هیجانی رابطه معنی داری وجود دارد.

جهت سنجش نقش میانجی انتظار پیامد در رابطه بین تعادل عاطفی و اضطراب سخنرانی از دستور بوت استرپ^۱ در نرم افزار AMOS استفاده شد که براساس آن با ۱۰۰۰ بار نمونه گیری و در فاصله اطمینان ۰/۹۵ کمترین و بیشترین میزان رابطه غیر مستقیم تعادل عاطفی و اضطراب سخنرانی از طریق انتظار پیامد برآورد شد که نتایج آن در جدول ۴ ارائه شده است.

1. Bootstrap

جدول ۵ - ضرایب مسیرهای غیرمستقیم در الگوی نهایی

مسیر	Lower	Upper	Standardized Estimate	P
تعادل عاطفی ← انتظار پیامد ← اضطراب سخنرانی	۰/۱۸۳	۰/۲۷۲	۰/۲۲۷	۰/۰۰۱
هوش اجتماعی ← انتظار پیامد ← اضطراب سخنرانی	۰/۳۲۴	۰/۴۴۷	۰/۳۸۵	۰/۰۰۱
تعادل عاطفی ← برانگیختگی هیجانی ← اضطراب سخنرانی	۰/۳۶۲	۰/۴۵۷	۰/۴۰۹	۰/۰۰۱
هوش اجتماعی ← برانگیختگی هیجانی ← اضطراب سخنرانی	۰/۲۳۴	۰/۳۲۲	۰/۲۷۸	۰/۰۰۱

طبق جدول ۵ سطح معنی داری رابطه غیر مستقیم تعادل عاطفی و اضطراب سخنرانی از طریق انتظار پیامد کوچکتر از ۰/۰۵ است ($\beta=0/227$ ، $P<0/05$). در نتیجه انتظار پیامد در رابطه تعادل عاطفی و اضطراب سخنرانی نقش میانجی دارد. سطح معنی داری رابطه غیر مستقیم هوش اجتماعی و اضطراب سخنرانی از طریق انتظار پیامد کوچکتر از ۰/۰۵ است ($\beta=0/385$ ، $P<0/05$). در نتیجه انتظار پیامد در رابطه هوش اجتماعی و اضطراب سخنرانی نقش میانجی دارد. سطح معنی داری رابطه غیر مستقیم تعادل عاطفی و اضطراب سخنرانی از طریق برانگیختگی هیجانی کوچکتر از ۰/۰۵ است ($\beta=0/409$ ، $P<0/05$). در نتیجه برانگیختگی هیجانی در رابطه تعادل عاطفی و اضطراب سخنرانی نقش میانجی دارد. سطح معنی داری رابطه غیر مستقیم هوش اجتماعی و اضطراب سخنرانی از طریق برانگیختگی هیجانی کوچکتر از ۰/۰۵ است ($\beta=0/278$ ، $P<0/05$). در نتیجه برانگیختگی هیجانی در رابطه هوش اجتماعی و اضطراب سخنرانی نقش میانجی دارد.

بحث و نتیجه گیری

نتایج نشان داد تعادل عاطفی و هوش اجتماعی بر اضطراب سخنرانی تاثیر مستقیم و معنی داری دارد، به این صورت که با افزایش تعادل عاطفی، میزان اضطراب در هنگام تکلم و سخنرانی در بین دانشجویان کمتر می‌شود، که با نتایج پژوهش‌هایی که نشان دادند بلوغ عاطفی، اضطراب سخنرانی دانشجویان را تحت تاثیر قرار می‌دهد (هافمن و دی بارتلو، ۲۰۰۵) و رسیدن به تعادل عاطفی باعث کاهش اضطراب سخنرانی می‌شود و کسانی که اضطراب سخنرانی بالایی دارند در برقرار تعادل عاطفی در موقعیت‌های مختل مشکل دارند، افرادی که هوش اجتماعی بالاتری دارند در هنگام

سخنرانی کمتر دچار دلهره و اضطراب می‌شوند (نریمانی و همکاران، ۱۳۹۴) و بین اضطراب اجتماعی و هوش اجتماعی همبستگی وجود دارد (فرحبخش، ۱۳۹۰)، همسو می‌باشد. بر این اساس می‌توان گفت هر چقدر دانشجویان توانایی برقراری روابط سازنده با دیگران را داشته باشد، بتواند عواطف خود را بطور منطقی ابراز کنند، توانایی کنترل عواطف را موقعیت‌های هیجانی داشته باشند، بتواند با افراد جامعه هماهنگ و سازگار باشد و با قواعد، ارزش و نگرش‌های گروهی و اجتماعی سازگار باشند، دانش و شیوه‌های سازگاری را بیاموزند و امکان روابط متقابل را در یک فعل و انفعال مستمر به دست آورند، کنش‌های اجتماعی مثبت مانند؛ کمک کردن، شروع روابط، کنترل خلق و خو را دارا باشند، در این صورت در هنگام صحبت در جمع کمتر دچار اضطراب و ترس می‌شوند و خود را به راحتی با موقعیت تطبیق و با مخاطبین ارتباط برقرار می‌کنند و بر فضای سخنرانی مسلط‌تر می‌شوند.

هوش اجتماعی دانشجویان می‌تواند تاثیر قابل توجهی بر سطح اضطراب سخنرانی آنها داشته باشد، به این صورت که دانشجویانی که هوش اجتماعی بیشتری دارند، اضطراب کمتری را در هنگام صحبت در جمع تجربه می‌کنند. بنابراین توانایی برقراری روابط بین فردی در گروه، استفاده از توان ذهن و جسم برای برقراری ارتباط با دیگران و درک بهتر آنان، باعث رشد و توسعه روابط بین فردی و رفتار دوستانه می‌شود و باعث افزایش آگاهی از اینکه چگونه می‌توان با دیگران دوست شد و آن را حفظ کرد می‌شود که این امر می‌تواند در کلاس درس باعث کاهش ترس و دلهره هنگام سخنرانی بشود.

نتایج نشان داد تعادل عاطفی بر انتظار پیامد و برانگیختگی هیجانی تاثیر مستقیم و معنی داری دارد، به اینصورت که دانشجویانی که در شرایط و موقعیت‌های اجتماعی و گروهی به تعادل در کنترل عواطف می‌رسند می‌تواند انتظار منطقی از پیامد و آثار رفتارهای خود داشته باشند. که در تایید نتایج پژوهش گارنفسکی و همکاران (۲۰۱۶) که نشان داد تعالی عاطفی می‌تواند تاثیر مثبت بر انتظار پیامد داشته باشد. در تبیین این نتایج می‌توان گفت تعادل عاطفی سبب شکوفایی رشد عقلانی فرد می‌گردد و باعث می‌شود انتظار افراد از پیامد رفتارهایشان معقولانه تر شود. رشد عاطفی و توانایی برقرار تعادل عاطفی به معنای همسانی و همخوانی آنها با قواعد، ارزش‌ها و نگرش‌های گروهی و اجتماعی است. در این فرایند افراد رفتار، مهارت، انگیزه، ارزش و معیارهایی را که مطلوب و مناسب و مشخصه فرهنگشان است می‌آموزند و همچنین دانش و شیوه سازگاری را می‌آموزند و امکان روابط متقابل را در یک فعل و انفعال مستمر به دست می‌آورند و همین امر ادراک فرد از

کارآیی خود را ارتقاء می‌دهد و قضاوت فرد در مورد خود و اطرافیان واقع‌بینانه‌تر می‌شود. تعادل عاطفی باعث شروع رفتارهایی می‌شود که در تداوم کنش‌های اجتماعی مثبت مانند؛ کمک کردن، شروع روابط، کنترل خلق و خو اثر گذار هستند می‌شود و این خصوصیات باعث معقولانه‌تر شدن انتظار پیامد در موقعیت‌های مختلف می‌شود. وقتی دانشجویان تعادل عاطفی بالایی داشته باشند در موقعیت‌های هیجانی به درستی برانگیخته می‌شوند. پژوهشگران دریافته‌اند بین تجربه حوادث منفی، برانگیختگی هیجانی و آسیب‌های روانی و تعادل عاطفی رابطه وجود دارد، به این صورت که برانگیختگی هیجانی روی تجربه‌ی هر فرد که از حوادث منفی زندگی تاثیر می‌گذارد. و افرادی که از تعادل عاطفی بالاتری برخوردارند از نظر کنترل هیجانی هم در وضعیت مناسب‌تری قرار دارند (پریپورکا و همکاران، ۲۰۲۱). بنابراین افرادی که تعادل عاطفی دارند راهبردهای آگاهانه و غیر آگاهانه‌ای مناسبی برای افزایش، حفظ و کاهش مؤلفه‌های عاطفه‌ی، رفتاری و شناختی بکار می‌برند و توانایی فهم عاطفه‌ات، تعدیل تجربه و ابراز عواطف را دارند. تعادل عاطفه، مبتنی بر فرآیندهای درونی و بیرونی پاسخدهی در برابر مهار و نظارت، ارزیابی و تعدیل تعاملات عاطفی به خصوص خصایص زودگذر و تند آنها برای به تحقق رسیدن اهداف می‌باشد.

همچنین نتایج تحقیق نتایج نشان داد که هوش اجتماعی بر انتظار پیامد و برانگیختگی هیجانی تاثیر مستقیم و معنی داری دارد. در تایید این نتایج پژوهشگران نشان دادند که هوش اجتماعی با سبک‌های شناختی تنظیم هیجان رابطه‌ی مثبت و معناداری وجود دارد (کرینگ و گاردون، ۲۰۱۸). هوش اجتماعی یک توانایی ضروری برای افراد به منظور ارتباط، درک و تعامل مؤثر با دیگران محسوب می‌شود و این توانایی فرد را جهت داشتن انتظارات معقول از دیگران کمک می‌کند. هوش اجتماعی توانایی ارزیابی و ابراز عاطفه مربوط به خویشتن و دیگران، مهارت در کنترل و تنظیم هیجانات مربوط به خود و دیگران و بهره‌برداری از عاطفه در حل مسائل است به عبارتی هوش اجتماعی باعث تقویت توانایی فرد برای درک دیگران و عمل کردن بصورت عاقلانه در روابط انسانی و همچنین داشتن انتظار پیامد متناسب با رفتار و موقعیت می‌شود. اگر دانشجویان توانایی لازم را جهت نفوذ بر هیجانات دوستان و احساس همدردی با آنها را داشته باشند. و توانایی برقراری کارآمد و مفید و مدیریت روابط، مدیریت تعارض و همکاری گروهی و تشریک مساعی را داشته باشند، درک مناسب از نگرانی‌ها و احساسات دوستان داشته باشند و نسبت به مشکلات و دغدغه‌های اطرافیان حساسیت و توانایی شناخت نیازهای آنها را داشته باشند و بتواند نیازها و

نگرانی‌های اطرافیان را با ارائه نظرات و مشاوره‌های خاصی برطرف کند و یا بتواند با اطرافیان احساس همدردی کند، در آنصورت در شرایط هیجانی رفتارهای مناسبی از خود نشان می‌دهند و در برابر شرایط احساسی سریع برانگیخته نمی‌شوند.

این پژوهش، با محدودیت‌هایی نیز مواجه بود از جمله این‌که نمونه پژوهش محدود به دانشجو معلمان شهر کرمان بود؛ بنابراین نمی‌توانیم ادعا کنیم که یافته‌های ما قابل تعمیم به سایر جوامع با زمینه‌های گوناگون است. انجام پژوهش‌های دیگر به‌خصوص در جوامع دیگر پیشنهاد می‌شود. یافته‌های حاصل از خودگزارشی طبیعتاً مقطعی است. هرچند، روش‌های خودگزارشی در کشف ارزش‌ها و نیازهای ادراک‌شده توجیه‌پذیر هستند، اما همراه بودن مشاهدات رفتاری، عملکرد و پیامدهای انطباقی تبیین کامل‌تری از این ساختارها و شیوه عملکرد آن‌ها فراهم می‌نماید. از این‌رو، پژوهش‌های طولی و همچنین اتکا به اطلاعات چندگانه که متغیرهای موردنظر را از چشم‌اندازی پویاتر مورد مطالعه قرار دهد می‌تواند مفید واقع شود. نتایج حاصله در این پژوهش در مجموع توانستند بخشی از واریانس اضطراب سخنرانی را تبیین نمایند؛ لذا پیشنهاد می‌شود به‌منظور تبیین واریانس باقیمانده، پژوهش‌هایی با تمرکز بر سایر عوامل فردی و اجتماعی مؤثر در این زمینه صورت گیرد.

با توجه به نتایج این پژوهش که نشان داد تعادل عاطفی و هوش اجتماعی به طور مستقیم و به صورت غیر مستقیم و با واسطه‌گری انتظار پیامد و برانگیختگی هیجانی اضطراب سخنرانی تاثیر مستقیم و معنی‌داری دارد. پیشنهاد می‌گردد سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان آموزشی برای اینکه دانشجو معلمان بتوانند اضطراب سخنرانی کمتری را تجربه کنند، دوره و کارگاه‌هایی در زمینه ایجاد و ارتقاء تعادل عاطفی، هوش اجتماعی، انتظار پیامد و برانگیختگی هیجانی و برگزاری ارائه دهند.

کتابنامه:

- آقایار، سعید؛ و شریفی درآمدی، پدram. (۱۳۹۸). *هوش هیجانی سازمانی*. اصفهان: سپاهان.
- اسماعیل زاده آشنینی، محمد؛ نصری، صادقی؛ و سعادت‌تی شامیر، ابوطالب. (۱۴۰۱). پیش‌بینی اضطراب اجتماعب سخنرانی دانشجویان بر اساس تعادل عاطفی و هوش اجتماعی. *مجله مطالعات ناتوانی*، ۱۲(۱۱)، ۷-۱.
- جوادی، رحم‌خدا؛ فتحی، روح‌ا...؛ و محمدی، زهرا. (۱۳۹۵). اثربخشی آموزش مهارت‌های گروهی شناختی- رفتاری در کاهش ترس از سخنرانی در جمع. *مجله آموزش و ارزشیابی*، ۷(۲۵)، ۱۲۳-۱۳۵.
- رضایی، اکبر؛ و خلیل زاده، احد. (۱۳۸۹). رابطه بین هوش اجتماعی مدیران با رضایت شغلی معلمان مدارس. *مجله آموزش و ارزشیابی*، ۲(۷): ۱۲۱-۱۴۵.
- سیفوری، عبدالله (۱۳۹۷). *بررسی تاثیر هوش اجتماعی بر کاهش اضطراب سخنرانی دانشجویان ترم دو و سوم مقطع کارشناسی دانشگاه آزاد یزد*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی. واحد کرمان.
- شهیم، سیما. (۱۳۸۴). *هنجاریابی مقیاس روش درجه بندی مهارت‌های اجتماعی برای کودکان پیش دبستانی*. *مجله روانپزشکی و روانشناسی ایران*، ۱۱(۲)، ۱۷۶-۱۸۶.
- فرحبخش، سعید. (۱۳۹۰). نقش هوش هیجانی در افزایش سلامت روانی مدیران مدارس. *فصلنامه دانشگاه علوم پزشکی لرستان*، ۱۳(۴)، ۴۵-۵۳.
- گراوند، هوشنگ؛ و قبادیان، مسلم. (۱۴۰۰). ارائه مدل علی ادراک از محیط سازنده گرای اجتماعی و جهت‌گیری‌های انگیزشی: نقش واسطه‌ای باورهای خودکارآمدی و انتظار پیامد. *مجله مطالعات روانشناسی تربیتی*، ۱۸(۴۲)، ۲۲-۶۳.
- نریمانی، محمد؛ پرزور، پرویز؛ و بشرپور، سجاد. (۱۳۹۴). مقایسه حساسیت بین فردی و تعادل عاطفی در دانش‌آموزان با و بدون اختلال یادگیری خاص. *مجله ناتوانی‌های یادگیری*، ۵(۱)، ۱۲۵-۱۴۱.
- نورزاد، عیسی (۱۳۹۸). *بررسی تاثیر تنظیم هیجانی بر اضطراب صحبت کردن در جمع و ابراز وجود دانشجویان*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه علامه طباطبایی.
- Boparai, J.K., Gupta, A.K., Singh, A., Matreja, P.S, Khanna, P.M.L., & Garg, P. (2013). Impact of test anxiety on psychomotor functions and satisfaction with life of medical undergraduates during second professional curriculum. *Education in Medicine Journal*, 5(4), 6-11.
- Bradburn ,N.M. (1969). *The structure of psychological well-being*. Chicago: Aldine.
- Cho Y, Won H, Pyo K. (2013). The effect of group cognitive therapy for social phobia. *Korean. Journal of Clinical Psychology*, 19(2), 181-206.

De Jong, R., Lommen, M. J., Timmerman, M. E., van Hout, W. J., Kuijpers, R. C., de Jong, P. J., & Nauta, M. H. (2021). Treating management speech anxiety in youth: A randomized controlled microtrial testing the efficacy of exposure only versus exposure combined with anxiety strategies. *Behavior Therapy*, 52(6), 1377-1394.

Fuschia M. Sirois, & Jameson K. Hirsch. (2015). Big Five traits, affect balance and health behaviors: A self-regulation resource perspective. *Personality and Individual Differences*, 8(7), 59-64.

Garnefski N, Kraaij V, Spinhoven P H. (2016). Negative life events, cognitive emotion regulation and depression. *Personality and Individual Differences*. 30(4): 1311–1327.

Gurbuz, C., & Cabaroglu, N. (2021). EFL students' perceptions of oral presentations: Implications for motivation, language ability and speech anxiety. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 17(1), 600-614.

Hampel, S., Weis, S., Hiller, W., & Witthöft, M. (2011). The relations between social anxiety and social intelligence: A latent variable analysis. *Journal of Anxiety Disorders*. 25 (4): 545-553.

Herbein, E., Golle, J., Tibus, M., Zettler, I., & Trautwein, U. (2018). Putting a speech training program into practice: Its implementation and effects on elementary school children's public speaking skills and levels of speech anxiety. *Contemporary Educational Psychology*, 55(7), 176-188.

Garnefski, N., Kraaij, V., & Spinhoven, Ph. (2016). Negative life events, cognitive emotion regulation and depression. *Personality and Individual Differences*, 30(4), 1311–1327.

Kring, A.M., & Gordon, A.H. (2018). Sex differences in emotion expression, experience and physiology. *Journal of Personality Social Psychology*, 14: 680-703.

Prepiorka A, Błachnio A, Cudo A, Kot P. (2021). Social anxiety and social skills via problematic smartphone use for predicting somatic symptoms and academic performance at primary school. *Computers & Education*, 1; 173: 104-110.

Seker, G. (2020). Examining Career and Academic Outcome Expectations of Turkish High School Students. *Journal of Educational Issues*, 6(2), 204-213.

Sirois, F. M., & Hirsch, J. K. (2015). Big Five traits, affect balance and health behaviors: A self-regulation resource perspective. *Personality and Individual Differences*, 87, 59-64.

Stein M B, Walker J R, Forde D R. (2018). Public speaking fears in a community sample: prevalence, impact on functioning, and diagnostic classification. *Archives of General Psychiatry*, 53(2), 169–174.

Tai, K. H., Hong, J. C., Tsai, C. R., Lin, C. Z., & Hung, Y. H. (2022). Virtual reality for car-detailing skill development: Learning outcomes of procedural accuracy and performance quality predicted by VR self-efficacy, VR using anxiety, VR learning interest and flow experience. *Computers & Education*, 18(2), 104458.

Veilleux JC, Lankford NM, Hill MA, Skinner KD, Chamberlain KD, Baker DE, et al. (2020). Affect balance predicts daily emotional experience. *Personality and Individual Differences*, 1(154), 109-117.

Yolots, H and Omerchel, G,. 2016. Expect the outcome and stimulate preparation. *Journal of Personality Assessment*, 54(3- 4), 772-781.

Modeling the relationship between emotional balance, social intelligence and speech anxiety: The mediating role of outcome expectation and emotional arousal in students

mohammad esmaeilzadeh, sadegh nasri, abotaleb sadati

Abstract

The aim of this study was to model the relationship between emotional balance, social intelligence and speech anxiety through the mediation of outcome expectation and emotional arousal in Farhangian University student teachers. This was a correlational study of structural equations. The statistical population of the study included all student teachers of Farhangian University of Kerman province in the academic year 1399-1400. 740 people were selected by cluster sampling method and used the scales of speech anxiety Pal (1996), emotional balance Bradborn (1969), social intelligence Silvera at all (2001), outcome expectation Betz & E (1997) and emotional arousal Gross & Jaun (2003). They replied. Pearson correlation test and path analysis were used to analyze the data. The results showed that the model of explaining emotional balance, social intelligence and speech anxiety through mediation of outcome expectation and emotional arousal in Farhangian University student teachers has an acceptable fit. Emotional balance and social intelligence have a direct effect on speech anxiety, outcome expectation, and emotional arousal. Expectation of outcome plays a mediating role in the relationship between emotional balance and social intelligence with speech anxiety. Emotional arousal also mediates the relationship between emotional balance and social intelligence with speech anxiety. According to the results, it can be concluded that students' speech anxiety, which is one of the most common social anxieties among students, is affected by emotional balance, social intelligence, outcome expectation and emotional arousal.

Keywords: Emotional balance, Social Intelligence, Speech Anxiety, Expectation of Outcome, Emotional Arousal.